

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D. v právní věci žalobce: **Ing. V. L.**, zastoupený JUDr. Soňou Panákovou, advokátkou se sídlem Brno, Mezírka 775/1, PSČ 659 16, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Praha 1, Letenská 252/15, PSČ 118 10, zastoupené JUDr. Alanem Korbelem, advokátem se sídlem Praha 1, Vodičková 736/17, PSČ 110 00, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2013, č. j. 8 Ca 330/2009 - 69,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2009, č. j. 39/31 717/2009-392; uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 30. 1. 2009, č. j. 1071/09-1102-701130, kterým bylo rozhodnuto o nepovolení obnovy daňového řízení dle § 54 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

[2] Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudků uvedl, že z větší části je podaná žaloba koncipována tak, jako kdyby směřovala nikoliv proti rozhodnutí o nepovolení obnovy daňového řízení, ale proti rozhodnutí ve věci samotné. Z toho, co stěžovatel tvrdil ve své žádosti o obnovu

řízení, je dle soudu zřejmé, že se nejednalo o skutečnosti, které by v době, kdy probíhalo původní daňové řízení, nebyly stěžovateli známy a nešlo tedy o skutečnosti, které by nemohl uplatnit. To, co stěžovatel předložil, tedy smlouvu se společností HOKR, spol. s r. o., jakož i faktury, které této společnosti vystavil, to všechno jsou dle názoru městského soudu skutečnosti, které nepochybně byly stěžovateli v době původního daňového řízení známy a nelze je podřadit pod taková fakta, která by pro něj dodatečně vyšla najevo. V úvahu nebylo možné vzít ani to, že stěžovatel svůj podnik prodal a k uvedeným dokumentům údajně neměl v průběhu daňového řízení přístup, protože k tomuto prodeji došlo až dne 1. 8. 2005, tj. až v průběhu daňové kontroly zahájené dne 4. 2. 2005.

[3] Důvodnou pak soud neshledal ani námitku, že rozhodnutí ve věci samé bylo založeno na křivé svědecké výpovědi S. J., což stěžovatel dokládal prohlášením tohoto svědka ze dne 26. 9. 2005. Soud k této listině totiž zjistil, že uvedené prohlášení bylo stěžovatelem předloženo již v průběhu daňového řízení, přičemž odvolací orgán se k relevanci tohoto důkazu také i vyjádřil. Pokud stěžovatel s hodnocením Finančního ředitelství v Brně nesouhlasil, mohl proti tomuto rozhodnutí podat správní žalobu a tyto své námitky v ní uplatnit. S ohledem na tyto skutečnosti proto městský soud uzavřel, že žalovaný nepochybil, když zamítl odvolání stěžovatele, a jeho žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

II.

Shrnutí argumentace obsažené v kasační stížnosti

[4] Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel včasnou kasační stížností, a to z důvodů nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a vadě řízení před správním orgánem, pro niž měl městský soud napadené správní rozhodnutí zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že původní daňové řízení spočívalo v důkazním řízení, jehož cílem bylo prokázání faktického naplnění obchodního vztahu mezi stěžovatelem a společností TOPAS, spol. s r. o., na základě kterého měly být realizovány stavební a montážní práce pro třetí osobu, objednatele. Za provedení díla stěžovatel obdržel finanční prostředky, které však byly řádně zdaněny.

[6] Stěžovatel dále uvedl, že ve skutečnosti bylo předmětné plnění provedeno ve spolupráci se společností HOKR, spol. s r. o., tj. nikoliv TOPAS, spol. s r. o. Správce daně sice v průběhu daňového řízení stěžovatele vyzval k předložení smlouvy uzavřené s touto společností, avšak v rozhodné době nebyly stěžovateli požadované dokumenty prokazatelně dostupné. Stěžovatel současně již v průběhu daňového řízení navrhoval, aby správce daně tyto dokumenty vyžádal od výše uvedené společnosti. Správce daně tak neučinil a jednostranně bez opodstatněných důvodů toto odmítl.

[7] Naplnění zákonných důvodů pro povolení obnovy řízení stěžovatel spatřoval i v údajné křivé výpovědi S. J., který v původním daňovém řízení tvrdil, že se stěžovatelem nepřišel do styku. Jak však dle stěžovatele vyplývá z čestného prohlášení přiloženého ke kasační stížnosti, tato jeho výpověď se nezakládala na pravdě.

[8] Stěžovatel pak dále namítl také i uplynutí prekluzivní lhůty pro vyměření daně a z výše uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Stěžovatel se včas podanou kasační stížností (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) domáhá přezkumu rozhodnutí krajského soudu (v souzené věci označeného jako „městský soud“), které vzešlo z řízení, jehož byl účastníkem (§ 102 s. ř. s.), jeho kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné důvody pro nepřipustnost kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek v souladu s § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatnil. Neshledal přitom v dosavadním řízení vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Dříve, než soud přistoupí k věcnému posouzení kasačních námitek, stejně jako městský soud, předně poukazuje na odlišnost „*odvolání*“ coby řádného a „*obnova řízení*“ coby mimořádného opravného prostředku. Hlavní rozdíl těchto institutů spočívá v tom, že obnova řízení zasahuje do právní jistoty účastníků řízení, neboť jejím prostřednictvím dochází k přezkoumání rozhodnutí, které již nabylo právní moci. Její užití je proto omezeno na úzce vymezené případy vypočtené v § 54 odst. 1 písm. a) až c) zákona o správě daní a poplatků.

[14] Správce daně při rozhodování o nařízení či povolení obnovy řízení zkoumá pouze to, zda v dané věci nastala některá ze skutečností předpokládaná v § 54 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků. Nad rámec tam uvedených důvodů se však již nezabývá tím, zda v původním rozhodnutí byla správně vyložena užitá hmotně právní norma, zda tomuto rozhodnutí předcházelo řádně vedené řízení, nebo jaký dopad mělo vydané rozhodnutí na práva a povinnosti účastníků (k tomu viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 5. 2008, č. j. 1 Afs 59/2008 - 58, všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na internetové adrese www.nssoud.cz).

[15] Podání stěžovatele svědčí spíše než o důvodnosti kasační stížnosti, o jistém nepochopení institutu „*obnova řízení*“. To ostatně potvrzuje i skutečnost, že ačkoliv by stěžovatel měl pro svůj úspěch ve věci tvrdit existenci skutečností, které mu nebyly v průběhu původního daňového řízení známy, ve svých podáních paradoxně ve svůj neprospěch na několika místech klade důraz na skutečnost, že námítky uplatňované v žádosti o obnovu řízení uplatňoval již v průběhu daňové kontroly v původním daňovém řízení. Pokud tak tomu však bylo, měl stěžovatel své námítky proti důkaznímu hodnocení uplatnit ve stanovených lhůtách u odvolacího správního orgánu, což ostatně také učinil. Jestliže v odvolacím řízení nebyl úspěšný, měl a ostatně i mohl se obrátit na orgány poskytující ochranu ve správním soudnictví. Neučinil-li tak a nehájil svá práva zákonem stanoveným způsobem, nelze tuto aktivitu přenášet do nyní probíhajícího řízení.

[16] Stěžovatel se své důvody pro povolení obnovy řízení pokoušel podřadit pod písm. a) a b) § 54 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků. Jeho snaha však nemohla být úspěšná. Pokud jde o argumentaci stěžovatele, navozující existenci kasačních důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., zde je třeba uvést, že výpověď svědka S. J. nelze kvalifikovat jako křivou výpověď, ve smyslu § 175 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., Trestního zákona, ve znění účinném v rozhodné době, neboť ze žádných podkladů nevyplývá, a stěžovatel to ostatně ani netvrdil, že svědek byl za takový trestný čin odsouzen. Argumentace návrhu na povolení obnovy řízení § 54 odst. 1 písm. b) zákona o správě daní a poplatků, je tak vyloučena, neboť tam obsažený důvod, spočívající v křivé výpovědi svědka, nebyl naplněn (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 Afs 124/2006 - 59, publ. pod č. Sb. NSS 1887/2009).

[17] Nejen z textu zákona, nýbrž i z judikatury tohoto soudu vyplývá jednoznačná definice křivé výpovědi v jejím trestněprávním smyslu, jde-li o splnění podmínky obnovy řízení dle § 54 odst. 1 písm. b) zákona o správě daní a poplatků. Citované ustanovení hovoří o tom, že řízení může být obnoveno, pokud bylo rozhodnutí učiněno na základě podvrženého nebo zfalšovaného dokladu, křivé výpovědi svědka nebo křivého znaleckého posudku nebo rozhodnutí bylo dosaženo jiným trestným činem. Je zřejmé, že křivá výpověď svědka i křivý znalecký posudek jsou podmnožinou trestných činů, jejichž prostřednictvím bylo dosaženo vydání rozhodnutí v podobě, která je v rozporu se zákonem a má být právě z tohoto důvodu podrobena přezkumu; právě tato příčinná souvislost je podmínkou *sine qua non* pro aplikaci citovaného ustanovení (viz například rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 10. 2009, č. j. 8 Afs 23/2009 - 89).

[18] I nově podaná výpověď osoby, zásadně se odlišující od výpovědi podané v předchozím daňovém řízení v postavení svědka, však může být shledána jako důvod pro obnovu řízení (bez toho, že by se jednalo o křivou výpověď ve smyslu trestného činu). Muselo by se však vždy jednat o skutečnost takové kvality, aby mohla mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí a současně by musely být splněny i další podmínky předpokládané § 54 odst. 1 písm. a) zákona o správě daní a poplatků. Muselo by se tedy také jednat o skutečnost, která nemohla být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněna již dříve v řízení. Tyto podmínky však stěžovatelem předkládané podklady nespĺňují. Napadený rozsudek městského soudu v tomto směru srozumitelně a logicky poukazuje na skutečnost, že čestné prohlášení S. J. bylo stěžovatelem předloženo již v průběhu původního daňového řízení, přičemž Finanční ředitelství v Brně se v rozhodnutí ze dne 14. 2. 2007 k tomuto důkazu také vyjádřilo. Nesouhlasil-li stěžovatel s právním hodnocením daňových orgánů, mohl se předmětnému rozhodnutí bránit žalobou u správního soudu ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení. Neučinil-li tak, nemůže být jeho opětovný poukaz na dotčené čestné prohlášení důvodem pro povolení obnovy řízení, neboť tento důkaz byl stěžovateli k dispozici již v průběhu původního daňového řízení. Nejedná se tak o skutečnost, kterou by bylo možné podřadit pod § 54 odst. 1 písm. a) zákona o správě daní a poplatků.

[19] Nejvyšší správní soud se dále ztotožňuje i s názorem žalovaného i městského soudu, kteří posoudili jako chybné tvrzení stěžovatele, že rámcová smlouva se společností HOKR, spol. s r. o. představuje novum v řízení a odůvodňuje tak povolení jeho obnovy. Naopak, doloženou smlouvu je nutno posoudit jako skutečnost, která objektivně existovala, stěžovatel o ní věděl a mohl a měl ji uplatnit již v původním daňovém řízení. Skutečnost, že stěžovatel o existenci této listiny věděl, dokládá jednak skutečnost, že ji již v původním řízení, jak sám tvrdí, navrhoval a dále také i skutečnost, že byl stranou této smlouvy. Nedůvodným je pak i tvrzení, že stěžovatel uvedenou smlouvu neměl z důvodu prodeje svého podniku k dispozici, když ze spisového materiálu vyplývá, že k prodeji podniku stěžovatele došlo až několik měsíců po zahájení daňové kontroly. Ze znění „*Protokolu o převzetí účetnictví prodávajícího kupujícími*“, který je součástí smlouvy o prodeji podniku uzavřené mezi stěžovatelem a společností STRATEL Strání s.r.o., pak vyplývá, že účetní doklady za účetní období 2001 ani údajně nebyly předány kupujícímu, nýbrž s ohledem na prováděnou daňovou kontrolu, správci daně. Ze všech těchto skutečností je tak zcela zjevné, že rámcová smlouva uzavřená se společností HOKR, spol. s r. o. představuje skutečnost, která byla stěžovateli známa již v roce 2005, přičemž dle jeho tvrzení byla také v řízení i uplatněna. Již v tomto ohledu nejsou splněny zákonné podmínky pro zahájení obnoveného řízení.

[20] Aby mohl správce daně povolit obnovu řízení podle § 54 odst. 1 písm. a) zákona o správě daní a poplatků, muselo by se jednat o skutečnosti, které stěžovatel buď vůbec neznal, nebo je bez svého zavinění nemohl v řízení uplatnit. Jak bylo uvedeno shora, nelze přitakat námitce splnění podmínky, že by uváděné skutečnosti stěžovatel vůbec neznal. Důvodným pak není ani tvrzení, že stěžovatel neměl předmětnou smlouvu ve své dispozici bez vlastního zavinění. K prodeji podniku a údajnému předání dokumentů (ačkoliv dle znění uzavřené smlouvy předmětná listina ani nebyla kupujícímu předána) došlo až v době po zahájení daňové kontroly.

pokračování

Neměl-li stěžovatel všechny potřebné doklady ve své dispozici a nemohl je proto správci daně předložit, jedná se o porušení jeho povinností a tedy o jeho zaviněné jednání. Skutečnost, že stěžovatel nevěděl, kde se uvedená smlouva v rozhodné době nacházela, proto nelze podřadit pod podmínku pro obnovení řízení, totiž, že ji nemohl v řízení uplatnit bez svého zavinění.

IV.

Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl.

[22] Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl. Žalovaný úspěch měl, avšak náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti mu mohly vzniknout jen v souvislosti se zastoupením advokátem v tomto stadiu řízení. Náklady s právním zastoupením advokátem však Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodně vynaložené, protože žalovaný má dostatek svých kvalifikovaných pracovníků, a proto mu náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 30. října 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu